

Toelichting Collectiehulpverleningsplan 2022

Een Collectiehulpverleningsplan (hierna: CHV-plan) komt qua verplichting voort uit Archiefwet- en regelgeving. Voor een archiefdienst is het belangrijk om voorbereid te zijn op eventuele noodsituaties als brand, diefstal, overstroming etc. Dit om te voorkomen dat er onnodige schade ontstaat, maar ook vanwege de preventieve werking. Hoe in noodsituaties gehandeld moet worden staat beschreven in het CHV plan.

In 2015 heeft het RAZU voor het eerst een CHV plan voor analoge archieven opgesteld. Na een beknopte actualisatie van dat plan in 2020 is in 2021 besloten een volledig nieuw plan op te stellen. De archiefinspecteur volgde in het najaar de cursus CHV voor coördinatoren en stelde het nieuwe plan op, in lijn met de meest recente inzichten. Het CHV-plan is hierdoor een stuk professioneler geworden.

Collectiehulpverlening

Dit CHV-plan voor archieven en collecties omvat, volgend op een risicoanalyse, instructies voor het handelen en eventueel ontruimen van analoog archiefmateriaal en collecties ten tijde van een (dreigende) calamiteit bij het RAZU. Dit CHV-plan is allereerst gemaakt om te worden gebruikt door het personeel. Het doel is een goede bescherming van de archieven en collecties van het RAZU bij calamiteiten als brand, wateroverlast, schimmels en plaagdieren met een organisatiestructuur (het zogenaamde archiefcrisisteam) die past bij het RAZU. Het volledige plan is beschikbaar voor de mensen uit het archiefcrisisteam.

Aanvullend aan dit CHV-plan is voor de werkvloer een los te gebruiken *stresskaart* geschreven, bedoeld voor de eerste reactie en bereddering bij een calamiteit waarbij archieven en collecties betrokken zijn. De stresskaart wordt op strategische plaatsen bewaard en periodiek geactualiseerd.

Het is belangrijk dat alle personeelsleden en vrijwilligers van het RAZU kennis nemen van de inhoud van het plan. Voor dit doel is een verkorte versie van het plan gemaakt. Daarnaast staat een opleiding CHV voor medewerkers gepland voor 2022 (afhankelijk van de corona-omstandigheden, want dergelijke trainingen kunnen niet online).

Afstemming met andere plannen en afbakening

Veiligstelling van archieven en collecties kan alleen in voor medewerkers veilige situaties! Daarom is het algemene ontruimingsplan van de gemeente Wijk bij Duurstede leidend. Bij een calamiteit van locatie-overstijgende omvang is dat ontruimingsplan weer ondergeschikt aan het regionale veiligheidsplan.

Dit CHV-plan betreft “alleen maar” de CHV: collectiehulpverlening. Het heeft betrekking op alle analoge archieven en collecties die zijn ondergebracht in de archiefbewaarplaats (K-depot en P-depot) en de quarantaineruimte van het RAZU gelegen aan de Karel de Grotestraat 30, 3962 CL te Wijk bij Duurstede.

De gemeente Wijk bij Duurstede heeft voor hun eigen inpandige archiefbewaarplaats een eigen CHV plan. Vanaf 2021 huurt het RAZU daar opslagruimte voor onze archieven. Bij een eventuele calamiteit in die ruimte geldt het CHV-plan van Wijk bij Duurstede.

Dit CHV-plan geldt niet voor digitale informatie (= IHV = informatiehulpverlening). Hiervoor worden door het RAZU nog plannen ontwikkeld.

Dit plan gaat ook niet over personele ontruiming uit het gebouw, hiervoor is het algemene ontruimingsplan leidend, dat is een taak van de bedrijfshulpverlening (BHV) van de gemeente Wijk bij Duurstede. Omdat het RAZU huurder is van ruimten van de gemeente Wijk bij Duurstede is één van de medewerkers (vanaf 2021 de archiefinspecteur) van het RAZU ook BHV-er in het team van de gemeente Wijk bij Duurstede. Op deze wijze is

afstemming tussen CHV en BHV gewaarborgd. Over dit plan is overlegd met de verhuurder en de BHV organisatie van de gemeente Wijk bij Duurstede.

Belangrijke uitgangspunten bij Collectiehulpverlening

1. *Evacueren* of ontruimen van archieven en collecties is vaak het eerste waar men aan denkt bij een calamiteit. Het is echter essentieel goed na te gaan of evacueren veiliger is dan niet-evacueren. Is het risico op schade ter plaatste van de calamiteit groter dan het risico door hanteren, onderweg op de vluchtroute en is er een veilige plaats om heen te gaan? Dan is evacuatie pas een optie. Dit plan gaat er vanuit dat de archiefbewaarplaats van het RAZU de veiligste plek is voor archieven.
2. Bij calamiteiten is de druk om *snel* te handelen erg groot. Het is echter ontzettend belangrijk om voldoende tijd te nemen voordat je handelt. Kennis van zaken is essentieel en voorkomt toename van schade door onjuist handelen. Objecten met schade 'gedragen' zich anders dan in normale omstandigheden en extra schade is snel veroorzaakt. Hiervoor is opleiding en oefening dus essentieel.
3. Dit plan moet worden *beheerd en geactualiseerd*. Naast een regelmatige evaluatie en bijstelling (gepland 1 maal per jaar), zal het nodig zijn om na geconstateerde wijziging van interne rollen, externe contacten, ontruimingsaspecten, veiligheidsaspecten en risico's en behandelinstructies het plan zo snel mogelijk te actualiseren. Deze taak is belegd bij de archiefinspecteur.

Financiën

Aan het implementeren van het plan zijn niet direct aanvullende kosten verbonden. Kosten voor opleiding en oefenen worden gedekt door het opleidingsbudget. Verschillende materialen worden aangeschaft, dit past binnen de vastgestelde begroting voor 2022.

Bijlagen:

- Collectiehulpverleningsplan voor archieven en collecties Regionaal Archief Zuid-Utrecht, versie 1.